



دکتر عطاءالله مهاجرانی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی

حضور دکتر مهاجرانی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، بورقانی معاون مطبوعاتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سحرخیز مدیرکل مطبوعات داخلی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و جمع کثیری از مدیران مطبوعات کشور نمود.

در این گردهمایی، دکتر مهاجرانی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با اشاره به همکاری قبلی خود با مطبوعات و انتشار نشریه «بهمن» اظهار داشت: من، خودم را مطبوعاتی می‌دانم و با مسائل و مشکلات مطبوعات آشنا هستم. در این مقطع هم با کمک همکاران معاونت مطبوعاتی تلاش می‌کنیم که به مطبوعات کشور ارتقا ببخشیم و سعی می‌کنیم که به یک مطبوعات آرمانی برسیم.

تأسیس مرکز مطبوعات در سال ۷۷ وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی اظهار امیدواری کرد با توجه به پیش‌بینی امکانات مورد نیاز، با احداث مرکز مطبوعات، هویت لازم به مطبوعات داده شود. وی خطاب به مدیران مطبوعات گفت: امیدواریم با مشارکت شما، این مهم در زمانی مناسب تحقق پیدا کند. انتظار می‌رود تا پایان امسال، طراحی مرکز مطبوعات به پایان برسد و مراحل اجرایی آن از سال آینده شروع شود.

دکتر مهاجرانی با اشاره به مشکل اطلاع‌رسانی مطبوعات گفت: تدابیری اتخاذ کرده‌ایم که تمامی مدیران مطبوعات بتوانند از امکانات ماهواره‌ای استفاده کنند.

مزایای تشکیل بنگاه‌های مطبوعاتی دکتر مهاجرانی، نظر موافق خود را در خصوص تشکیل «بنگاه‌های مطبوعاتی» ابراز کرد و اضافه نمود: حتی برای ناشران کتاب نیز باید این کار انجام شود. با تشکیل بنگاه‌های مطبوعاتی، بسیاری از مشکلات اقتصادی مطبوعات مرتفع خواهند شد.

وی در تشریح راه‌های موفق شدن نشریات گفت: باید کاری کرد که مطبوعات، خواندنی باشند و تمامی مطالب و صفحات آنها خواندنی باشد. دست‌کم باید بتوانیم نشریات خود را با نشریات کشورهای عربی و ترکیه و پاکستان مقایسه کنیم. وی اضافه کرد: تلاش اصلی ما بر این

مشکلات اقتصادی، حرف اول و همیشه مطبوعات بوده و هست. پای صحبت هر یک از مدیران مطبوعات که بنشینید مشکلات اقتصادی را، اصلی‌ترین سد راه فعالیت فرهنگی خود ذکر می‌کنند و به مشکلات فزاینده‌ای از قبیل: گرانی کاغذ، عدم الزام مؤسسات و شرکت‌ها برای دادن آگهی به مطبوعات، نامناسب بودن شبکه توزیع مطبوعات و ناکارآمد بودن آن، لزوم برقراری معافیت مالیاتی برای مطبوعات و... اشاره دارند. در مقابل، این نظر هم وجود دارد که تقاضای روزافزون برای اخذ مجوز و صدور نزدیک به یک‌هزار مجوز انتشار مطبوعات، علاوه بر تمایل به انجام فعالیت‌های فرهنگی، می‌تواند نشانه‌ای از سودآوری انتشار مطبوعات باشد.

شوکت تعاونی مطبوعات، با هدف بررسی مشکلات اقتصادی جامعه مطبوعات و مسائل پیرامون آن، اقدام به برگزاری گردهمایی با

منوچهر محمدشمیرانی

## مدیران مطبوعات

## از مشکلات اقتصادی می‌گویند

نشست مشترک وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، معاون مطبوعاتی و مدیران نشریات برای بررسی مشکلات اقتصادی مطبوعات

است که به مرور، به جایی برسیم که سرنوشت مطبوعات، به رفتن و یا ماندن یک وزیر و یا یک دولت مربوط نباشد و این تغییرات، بر اعتبار و توانمندی مطبوعات تأثیر نگذارد.

### لزوم حل مشکل توزیع

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، توزیع را مسأله بسیار مهمی دانست و اظهار داشت: بهتر است شرکت تعاونی مطبوعات و معاونت مطبوعاتی وزارتخانه با همکاری ارگان‌های مختلف چاره‌ای بیندیشند. البته، این مشکل در



احمد پورقاسبی - معاون امور مطبوعاتی

مورد توزیع کتاب هم وجود دارد و اگر بتوانیم بستر بسامانی برای توزیع مهیا کنیم قدم بلندی برداشته‌ایم.

وی در مورد پیشنهاد معافیت مالیاتی مطبوعات گفت: این مسأله، مستلزم بررسی و هماهنگی با وزارتخانه مربوطه است. البته می‌توانیم بنا را بر این بگذاریم که سالیات را از سود بگیرند و اگر نثریه‌ای سودی نداشت از او مالیات نگیرند.

### جرح مطبوعات توسط مطبوعات

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با اشاره به رویه نامناسب برخی از مطبوعات گفت: در هیچ جای دنیا، به اندازه کشور ما، مطبوعات همدیگر را جرح نمی‌کنند. در مطبوعات ما، مدام منتظر این هستیم که مچ یکدیگر را بگیرند و همدیگر را متهم کنند که متأسفانه، هم در مطبوعات و هم در گروه‌های سیاسی این امر به چشم می‌خورد. بهتر است واژگان مورد استفاده در مطبوعات را شستشو دهند و از واژگان «تند» استفاده نکنند. وی اظهار امیدواری کرد

در دوره‌ای که با دوم خرداد آغاز شده و شرایط نوین فرهنگی به وجود آمده است مطبوعات بتوانند متناسب با این شرایط حرکت کنند.

دکتر مهاجرانی در قسمت دیگری از سخنان خود اظهار داشت: از «کاسبکاری» در وزارت ارشاد و معاونت مطبوعات جلوگیری خواهم کرد. مدیرانی که با من کار می‌کنند هیچ کدام حق ندارند دارای نشریه یا انتشاراتی باشند.

وی پس از ارائه توضیحاتی پیرامون اقدامات انجام شده برای تهیه کاغذ مطبوعات اظهار داشت: ما می‌خواهیم یک وحدت رویه در مورد خدمت به مطبوعات، خدمت به ناشران و خدمت به سینماگران داشته باشیم.

### لزوم احداث مرکز مطبوعات از نگاه آمار

در ابتدای این گردهمایی، پس از ارائه گزارش دکتر افتخارچهرمی، علی‌اصغر فرامرزیان عضو هیأت مدیره شرکت تعاونی مطبوعات کشور به پیشینه طرح «خانه مطبوعات» اشاره کرد و گفت: مشابه چنین مرکزی، در بیشتر کشورهای غربی صاحب مطبوعات و برخی از کشورهای در حال توسعه وجود دارد و بررسی‌های به عمل آمده، حاکی از نتایج مثبت وجود چنین مرکزی برای مطبوعات است.

وی، یکی از مشکلات جدی مطبوعات را، مسأله مکان برای دفاتر مطبوعاتی دانست و گفت: طبق آمار بدست آمده، مکان لازم یکی از مشکلات جدی مطبوعات است. ۸۳/۷ درصد از مطبوعات در حال حاضر، مرکز یا دفتر استیجاری دارند و از کلیه مطبوعات بخش خصوصی، ۴۷ درصد آنها دارای دفاتر مشترک (با دیگر زمینه‌های شغلی مانند دفاتر تجاری) هستند و تنها ۱۲ درصد از مطبوعات، که دولتی هستند این مشکل را ندارند.

وی اضافه کرد: نداشتن چاپخانه، مشکل دیگر مطبوعات بخش خصوصی است. تنها ۱/۰۴ درصد مطبوعات دارای چاپخانه و یا مراکز چاپی هستند. این آمار در مورد مطبوعات دولتی ۹۳ درصد است و در حقیقت، بیشتر مطبوعات، مجبور به مراجعه به چاپخانه‌های موجود هستند.

عدم استفاده از مراکز خبری، مشکل دیگر مطبوعات است. تنها ۱۶ درصد از مطبوعات،

از مراکز خبری مانند خبرگزاری جمهوری اسلامی استفاده می‌کنند آن هم به صورت مقطعی و موقت.

فرامرزیان، دیگر آمارهای به دست آمده در مسورد وضعیت مطبوعات را به این شرح برشمرد:

- ۹۷ درصد از مطبوعات بخش خصوصی، حروف چینی را خودشان انجام می‌دهند؛

- ۹۲ درصد از مطبوعات، لیتوگرافی را خارج از مراکز خودشان انجام می‌دهند؛

### دکتر مهاجرانی: تلاش اصلی ما

بر این است که به مرور، به جایی برسیم که سرنوشت مطبوعات، به رفتن و یا ماندن یک وزیر و یا یک دولت مربوط نباشد و این تغییرات، بر اعتبار و توانمندی مطبوعات تأثیر نگذارد.

- ۱۰۰ درصد مطبوعات، عکس‌های مورد نیاز را خودشان می‌گیرند؛

- ۹ درصد آنها گاهی اوقات از آژانس‌های خبری و خبرگزاری جمهوری اسلامی استفاده می‌کنند؛

- ۷ درصد از مطبوعات، محلی را برای انجام مصاحبه و یا میزگرد دارند و سایر مطبوعات از محل‌های دیگر استفاده می‌کنند؛

- ۷۵ درصد از مطبوعات، هیچ‌گونه ارتباطی با دیگر مطبوعات کشور ندارند. ۱۷ درصد آنها در بعضی مقاطع زمانی با مطبوعات دیگر ارتباط دارند و ۸ درصد آنها پاسخ گفته‌اند که با مطبوعات دیگر در ارتباط هستند.

این عضو هیأت مدیره شرکت تعاونی مطبوعات، در ادامه گزارشی پیرامون بررسی مکان‌های پیشنهادی جهت احداث خانه مطبوعات ارائه کرد و گفت: مساحت و امکانات خانه مطبوعات، با توجه به مقدار سرمایه‌گذاری مطبوعات و مشارکت آنها و همیاری‌های وزارت ارشاد و دولت تعیین

■ **عدم استفاده از مراکز خبری، مشکل دیگر مطبوعات است. تنها ۱۶ درصد از مطبوعات، از مراکز خبری مانند خبرگزاری جمهوری اسلامی استفاده می‌کنند آن هم به صورت مقطعی و موقت.**



■ **۸۳/۷ درصد از مطبوعات در حال حاضر، مرکز یا دفتر استیجاری دارند و از کلیه مطبوعات بخش خصوصی، ۴۷ درصد آنها دارای دفاتر مشترک هستند و تنها ۱/۲ درصد از مطبوعات، که دولتی هستند، این مشکل را ندارند.**

خواهد شد. وی اظهار امیدواری کرد مطبوعات به شکل فعالی در انجام این طرح مشارکت داشته باشند و گفت: براساس یک نظرسنجی که در آینده انجام خواهد شد تعداد اعضای حاضر به مشارکت در اجرای این طرح مشخص خواهد شد.

وی اضافه کرد: لازم است دست‌کم ۴۰۰ عضو شرکت تعاونی در این حرکت، شرکت کنند و با مشارکت پنج میلیون تومان - که با کمک‌های وزارت ارشاد و تسهیلات بانکی دریافت وام - که به تناوب انجام خواهد شد مطبوعات، دارای دفتری در این مرکز خواهند شد که با توجه به وجود چاپخانه و لیتوگرافی و آژانس عکس و خبر، بسیاری از مشکلات مطبوعات مرتفع خواهد شد.

در ضمن، با توجه به وجود مکان‌هایی برای برگزاری سمینارها، میزگردها و مصاحبه‌ها، بسیاری از فعالیت‌های مطبوعات، خارج از دفتر آنها انجام خواهد شد و به این ترتیب، مطبوعات نیازی به فضای وسیع نخواهند داشت.

در ادامه این گردهمایی، تعدادی از مدیران مطبوعات به طرح نظرها و پیشنهادهای خود در خصوص وضعیت اقتصادی مطبوعات پرداختند که فرازهای مهم آن در ادامه خواهد آمد:

**ساعت‌نیا، مدیرمسئول مجله صنایع پلاستیک:**

مشکلات اقتصادی، اصلی‌ترین مشکل مطبوعات است. پیشنهاد می‌شود وزارت امور اقتصادی و دارایی، طی بخشنامه‌ای هزینه‌های آگهی را جزو معافیت مالیاتی مطبوعات محسوب کند. وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز اگر حقوق و امکانات مطبوعات را در هیأت دولت مطرح و تصویب نماید به تبع آن، مشکلات اقتصادی مطبوعات حل خواهد شد. اجازه استفاده از ماهواره برای مطبوعات، در قانون پیش‌بینی شده است که پیش از این، وزارت ارشاد اقدامی به عمل نیاورده بود، در حالی که مطبوعات، استفاده مناسبی می‌توانند به عمل بیاورند.

**سیدعباسی، مدیرمسئول نشریه جستجو:**  
خوشبختانه، اقتصاد مطبوعات ایران طی

سال‌های اخیر در حال گذار از اقتصادی متکی بر انحصار، به اقتصاد رقابتی بوده است و با تغییرات جدید در مدیریت وزارت ارشاد، این روند سرعت گرفته است. اما آنچه که تا به حال اتفاق افتاده است با الگوی نظری اقتصاد مبتنی بر رقابت آزاد متفاوت است و در واقع، ما شاهد نوعی «رقابت انحصاری» هستیم. در این چند سال، شرایط بدین شکل بوده است:

- اقتصاد مطبوعات، به یکی از مهمترین شاخص‌های اقتصاد رقابتی - یعنی تنوع و تعدد تولیدکنندگان مستقل - دست یافته است.

- سهم مطبوعات وابسته به دولت و بخش عمومی در مجموع کاهش یافته است. البته، هنوز سوانعی در واگذاری امتیازات و امکانات برای ادامه فعالیت اقتصادی نشریات وجود دارد که این امر، ناشی از محدودیت‌های ایجاد شده بر سر راه قیمت نشریات، کیفیت توزیع، تبلیغات و ممانعت از نوآوری‌های مطبوعاتی است که مستقیماً بر کیفیت نشریات تأثیر می‌گذارد.

نظام انحصار رقابتی در سه زمینه جداگانه بر رفتار و عملکرد تولیدکنندگان، توزیع‌کنندگان و مصرف‌کنندگان مطبوعات تأثیر می‌گذارد. بارزترین نمونه انحصار، ارجح دانستن گروهی از نشریات (حدود ۳۰ تا ۴۰ نشریه) در دریافت امکانات ارزی، تهیه و تدارک کاغذ و ملزومات اولیه، به عنوان پرهزینه‌ترین بخش تولید مطبوعاتی است.

دومین زمینه عملکرد انحصار، ناشی از تسلط گروه‌هایی از مطبوعات پرسود بر عوامل بازار است. به عنوان مثال، به دلیل نقایص موجود در سیستم توزیع، این سیستم عملاً به نفع نشریات بزرگ و سودآور عمل می‌کند و از طریق توزیع بد و نامناسب، امکان حضور مؤثر نشریات در حال انتشار را به شدت تقلیل می‌دهد. همچنین، نشریات بزرگ عملاً از طریق کنترل قیمت‌ها، امکان رقابت آزاد را از مطبوعات کوچک‌تر سلب می‌کنند.

سومین مجموعه و پارامتر کنترل‌کننده رقابت را باید در بخش‌های جنبی مطبوعات و بیشتر در سه بخش کاغذ، چاپ و تبلیغات تجاری جست‌وجو کرد. اثرات این عوامل، ضوابطی را بر مطبوعات تحمیل می‌کند که مقابله با آنها، دست‌کم خارج از توانایی

مطبوعات با تیراژ متوسط و پایین‌تر از آن است. نتیجه آنکه، تسلط نظام رقابت انحصاری، شکافی میان اکثریت نشریات کم‌درآمد یا فاقد سودآوری اقتصادی و نشریات پردرآمد ایجاد نموده است. به همین دلیل است که فرض غیراقتصادی بودن فعالیت مطبوعاتی بین اکثریت مدیران نشریات وجود دارد و این امر نیز به تصمیم‌گیری‌های غیراقتصادی و بازدارنده دیگری منجر می‌شود.

بدینگونه که تحت شرایط نابرابر رقابتی مدیران نشریات، اصولی چون کاهش هزینه‌ها، قدرت رقابتی، کیفیت کالا و سایر معادله‌های اقتصادی همچون عرضه و تقاضا را مورد غفلت قرار می‌دهند و یا بعضاً به‌طور ناخواسته و غیرمستقیم به آنها تحمیل می‌شود.

در نتیجه، مدیریت نشریات به عنوان نهادهای اقتصادی، دارای ابتدایی‌ترین نوع مدیریت اقتصادی در کشور تلقی می‌شوند.

البته، ضعف‌هایی نیز در مدیریت اقتصادی نشریات بزرگ و پرسود، تحت شرایط رقابت انحصاری به وجود می‌آید. به عنوان مثال، مدیران اقتصادی این‌گونه نشریات به دلیل اتکا به امتیازات انحصاری بازار که در اختیار دارند از توجه به افزایش بهره‌وری اقتصادی در مؤسسات خود باز می‌مانند.

اما راه‌حل‌ها برای رفع موانع: در ابتدا، تقویت زمینه رقابت آزاد و بدون انحصار مطبوعاتی است. در این مورد، ابتدا خود نشریات و سپس، وزارت ارشاد و سازمان‌های ذی‌ربط می‌توانند دخیل باشند.

دوم، تقویت شکل‌های صنفی و اقتصادی مقتدر مطبوعات برای فعالیت در این عرصه رقابت است؛ منظور نهادهایی همچون تعاونی مطبوعات و خانه مطبوعات می‌باشد.

سوم، کنترل نظام توزیع انحصاری مطبوعات، که تا به حال اثرات بسیار منفی بر این فعالیت اقتصادی داشته است.

### به‌تازاد، مدیرمسئول مجله برگ‌سبز:

مشکلات اقتصادی نشریات دولتی و وابسته به دولت، به سازمان منتشرکننده آنها برمی‌گردد. در مورد مطبوعات خصوصی نیز باید گفت که برخی از آنها، ارگان سازمان و یا گروهی هستند که از طریق آنها تغذیه می‌شوند. ولی گروه دیگری از مطبوعات، به هیچ‌جا

وابسته نیستند و مشکل اقتصادی مطبوعات، بیشتر در مورد این گروه است که مستقل هستند و از هیچ‌گونه امکانات دولتی و گروهی استفاده نمی‌کنند. این دسته از نشریات در شرایط فعلی، دو راه دارند:

۱- توجه به خواست مخاطبان که در شرایط موجود فرهنگی، انتشار مطالب عامه‌پسند را به دنبال خواهد داشت و از کیفیت کم می‌کند و بر تیراژ می‌افزاید و منجر به آن می‌شود که نشریه دخل و خرج کند.

۲- مخالف خوانی تا به این طریق، بخشی از مخاطبان را جذب نماید. ولی اگر مطبوعاتی نخواهند به یکی از این دو روش گرایش داشته باشند معلوم نیست چه باید بکنند.

مسئله مهم، مسأله حمایت‌های وزارت ارشاد است که مبنای آن، تیراژ بیشتر است. در گذشته، این حمایت‌ها ابزاری برای کنترل مطبوعات بوده است.

راه‌حلی‌هایی که به نظر می‌رسد: یکی اینکه وزارت ارشاد می‌تواند تعدادی از تیراژ نشریات را برای کتابخانه‌های عمومی مشترک شود. در این صورت، کتابخانه‌ها تغذیه می‌شوند و از نظر نشریات به روز می‌شوند و وضع اقتصادی مطبوعات هم بهتر می‌شود. این کار را می‌توانند با تهیه و ارسال نشریات به خانه‌های فرهنگ ایران در خارج از کشور نیز انجام دهند. مسأله دیگر، ارتباط بین مطبوعات مستقل با ارگان‌های دولتی است که در حال حاضر، هیچ شیوه روشن و شفافی وجود ندارد و آنها هیچ الزامی برای ارتباط با مطبوعات ندارند.

### صفری مدیرمسئول نشریه نشاط:

آن دسته از مطبوعات بخش خصوصی و بخش دولتی که از توان اقتصادی برخوردارند نیازی به حمایت‌های آنچنانی ندارند. ولی در این میان، از شرکت تعاونی مطبوعات انتظار می‌رود با توجه به توان خود، برای استیفای حقوق مطبوعات تلاش کند.

از مهمترین مشکلات مطبوعات، تأمین کاغذ و ملزومات موردنیاز مطبوعات است که بخشی از آن، از طریق حمایت‌های وزارت ارشاد تأمین می‌شود و امیدواریم عدالت لازم در خصوص توزیع این امکانات وجود داشته باشد تا منافع اعضای شرکت تعاونی مطبوعات حفظ شود.

### رفعت بیات، مدیرمسئول نشریه آزادی:

مطبوعات و وزارت ارشاد، در یک دایره بسته انحصار اقتصادی به سر می‌برند که وزارت دارایی هم به آن دامن زده است. روش پرداخت سوبسید به مطبوعات، به صورت مقطعی می‌تواند مناسب باشد ولی ادامه آن در درازمدت، مناسب نیست.

مشکل انحصار در بخش اطلاع‌رسانی نیز به چشم می‌خورد. یک نشریه نمی‌تواند هزینه استفاده از اینترنت را بپردازد و حتی اخبار خبرگزاری هم به شکل طبقه‌بندی شده به مطبوعات می‌رسد. به همین دلیل، مطبوعات

### ■ فرامرزبان عضو هیأت مدیره

#### شرکت تعاونی مطبوعات: مساحت

#### و امکانات خانه مطبوعات، با توجه

#### به مقدار سرمایه‌گذاری مطبوعات و

#### مشارکت آنها و همیاری‌های وزارت

#### ارشاد و دولت تعیین خواهد شد.

مجبور به کاهش کیفیت کار خود می‌شوند. مطبوعات برای افزایش کیفیت کار خود، حتی امکان تهیه کامپیوترهای مناسب و تجهیزات آن را ندارند.

### رضایی از روزنامه اخبار:

در حال حاضر، حمایت‌های دولتی بیشتر، مانع عقب‌نگه‌داشته‌شدن مطبوعات می‌شود. ما، احتیاج به سوبسیدهای دولتی نداریم بلکه نیاز به تشخیص فن‌آوری برای مطبوعات داریم.

دو منبع برای تأمین مالی روزنامه‌ها موجود است: یکی تک‌فروشی و دیگری آگهی. سوبسیدها باید به شکلی باشد که آن دسته از مطبوعاتی که قادرند، استفاده کنند نه اینکه صرفاً کسانی که امتیاز دارند. تاکنون ۹۹۱ نشریه امتیاز گرفته‌اند و موجب افتخار نیست که این تعداد نشریه به قول معروف «دست به دهان» داشته باشیم.

رادبو و تلویزیون، در یک رقابت غیرقابل تصور، مطبوعات را دچار مشکلات اساسی



کرده است. با توجه به الغای قانون اجبار شرکت‌ها و مؤسسات و کارخانه‌ها برای دادن ۳۰ درصد از آگهی‌های خود به مطبوعات و شرایط فعلی اقتصادی مطبوعات، لازم است این قانون مجدداً احیا شود.

پیشنهاد دیگر این است که به جای تخفیف ۵۰ درصد مالیاتی، کاری کنند که معافیت کامل مالیاتی برای مطبوعات منظور شود.

بانک مرکزی به هنگام پرداخت ارز تعیین شده به مطبوعات، ۱۰ درصد اضافه‌تر می‌گیرد. در امریکا، هزینه‌های تلفن برای مطبوعات پایین‌تر از کشور ماست. شرکت پست هم با وجود بالاتر بردن نرخ خود، حتی مرسولات را به نحو مطلوب نمی‌رساند.

براساس مطالعات انجام شده در مورد نیازهای مطبوعات، می‌توان گفت که مدیریت

می‌اندازند و به قول یک پاکستانی، هر روز صبح در پاکستان، روزنامه‌ها منتظر ما هستند ولی در ایران، مردم منتظر روزنامه‌ها می‌باشند. متأسفانه، حقوق یک سردبیر، حتی از درآمد یک راننده تاکسی کمتر است. در حالی که آنها سختی کار روزنامه‌نگاران را ندارند. به همین دلیل، روزنامه‌نگاران مجبور به اشتغال در یک یا چند شغل دیگر هستند و نمی‌توانند تأثیر لازم را بر افکار عمومی بگذارند.

**معلم، مدیرمسئول مجله دنیای تصویر:**  
به نظر من، باید الزام امتیاز برای مطبوعات را حذف کرد. یا باید خرج مطبوعات را ندهیم و آزادش بگذاریم و یا باید خرج مطبوعات را بدهیم و کنترلش کنیم. زمانی که مطبوعات نمی‌توانند نویسندگان را از نظر مالی تأمین کنند چگونگی می‌توان انتظار داشت که آدم‌های اندیشمند را حفظ کرد.

### رضایی از روزنامه اخبار: با توجه به الغای قانون اجبار شرکت‌ها و مؤسسات و کارخانه‌ها برای دادن ۳۰ درصد از آگهی‌های خود به مطبوعات و در نظر گرفتن شرایط فعلی اقتصادی مطبوعات، لازم است این قانون مجدداً احیا شود.

مطبوعات بسیار ضعیف است و پیشنهاد می‌شود وزارت ارشاد تدابیری اتخاذ کند تا مدیریت مطبوعات قوی‌تر شود.

**صاحب‌اصول، مدیرمسئول نشریه تهران تایمز:**

از وزارت ارشاد درخواست می‌کنیم سوبسید به مطبوعات ندهند چون مبلغ بسیار ناچیزی است. ولی در ازای آن، هزینه‌هایی را که وزارت ارشاد از مطبوعات می‌گیرد لغو کنند. در حال حاضر، مطبوعات متکی به خبرگزاری هستند و خبرگزاری، تاکنون چندبار تعرفه‌های خود را افزایش داده است. برای مثال، قیمت هر قطعه عکس از ۳۵۰ تومان به ۱۲۰۰ تومان افزایش پیدا کرده است و یا هزینه استفاده از خط تلکس به ۶۰ هزار تومان رسیده است.

در مورد هزینه‌های پستی، شرکت پست اخیراً ۳۰ درصد به هزینه پست خارج از کشور اضافه کرده است. به این ترتیب، رغبتی برای اشتراک در خارج از کشور پیدا نمی‌شود.

حتی در پاکستان، هر روز صبح هر پاکستانی چند نشریه را به داخل خانه‌اش



**دکتر جاسبی، عضو هیات مدیره شرکت تعاونی مطبوعات:**

ایجاد یک مرکز مطبوعاتی، که همه مطبوعات بتوانند محلی در آنجا داشته باشند یکی از برنامه‌های شرکت تعاونی مطبوعات است که در این ارتباط، می‌بایست بیشتر به مطبوعات ضعیف کمک شود.

از دیگر مشکلات مطبوعات که در هیات مدیره شرکت تعاونی مطرح است مشکل گران شدن کاغذ در ماه‌های اخیر است که وزارت ارشاد باید در این زمینه کمک کند. فیلم و زینک و مالیات و توزیع هم از دیگر مشکلات مطبوعات است که لازم است وزارت ارشاد، کمیته‌ای برای بررسی توزیع تشکیل دهد. □